

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Vaticinia Isaiae, Prophetae Clarissimi, Paraphrasis,
Heroico carmine conscripta**

Carpenteius, Joannes

Antverpiæ, 1588

Cap. 64.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68688](#)

Ede notam tanti generis, da pignora, per quae
Et dici & creatura vera propago queamus,
Atque hunc tandem animis errorem detrahe nostris.

Nam genus & proauos quid vana voce ciere
Profuerit, si nos crudeli barbarus hostis
Seruitio oppressos tenet, eternumque tenebit,
Ni redimus, ni vincla leuas, soluisque catenas?

¹⁸ Quasi nihilum
posse derūt populum
sanctum tuum: hostes
nostrī conculcauerūt
sanctificationē tuam.

¹⁹ Facti sumus quasi
in principio, cum nō
dominareris nostri,
neq. inuocaretur no-
men tuum super nos.

Cap. 64.

¹ Utinam dirumperes celos, & descenderes: à facie tua mótes
defluenter.

² Sicut exustio ignis
tabescerent, aquæ ar-
derent igni, vt notum
ficeret nomen tuū ini-
micis tuis: à facie tua
gentes turbarentur.

³ Cùm feceris mira-
bilia, non sustinebi-
mus: descendisti, & à
facie tua montes de-
fluxerunt.

Ergo rumpe moras, celosq. allabere cælo,
Lux hominum, emerge o tandem, quid tarda moraris?
Posceris: ecquando nitido patefactus ab ortu
Cardo foreisque poli per aperta repagula motæ
Te nostrum sidus, mundo lœtabile sidus,
Effundent? clarum fax hæc dabit ignealumen,
Quo tacti montes, & quæque altissima tellus,
Corripient flammarum, nigrumque ambusta repente
Soluent se in cinerem, siccis quoque fontibus amnes
Ardebunt, frustraque suis incendia ripis
Arcebunt, mediis in aquis (mirabile visu)
Flamma furens, viet orque volans bacchabitur ignis.

Attonitas gentes facti nouitate, stuporque
Et timor, & terror dubia spe mixtus habebit,
Vt quisque hostis erit, vel fædere iunctus amico,
Motibus affectos diuersis, omnibus autem

Ille tui fulgor, & gloria nominis ardens
Perstringet turbatam aciem: nam semine nullus
Editus humano penitus tua facta latenté sque
Expediet causas, aut consilia alta recludet.

Sed quid ego hæc sæcis velut expectanda futuris
Vaticinor? voluenda dies en attulit ultro
Quod petimus, dudumque atavi petière priores.
Venisti, venisti, ades o dulcissime rerum,
Descensuq. leui super a statione relicta,
Per iuga verticibus gradiens sidentia lapsis,
Mortales terras, & regna humana subiit.

Cap. 64.

Orat & vehe-
menter cupit
iā nauci Met-
siā, & bene-
ficia olim pro-
missa citissi-
mè præstari.

Mirabilis po-
tentia Christi
in possidēdis,
afficiendis, &
transmutādis
hominū ani-
mis; qui per
mótes super-
bi, per aquas
frigidas, & im-
pierate lâgu-
di, significan-
tur.

Salve

⁴ Salve sancte hominū superumq; repertor & auctor,
Omnis fons & origo boni, veræq; salutis:

Sic hæc Paul. intelligit cap.
2. prioris ad Corinth. ut
hæc pertin-
gant non tâ-
tum ad vitam
eternam, sed
ad illa dona
quæ in hoc e-
culo Christus per Spiritum suum sanctum
suis largitur.

Quis numeret, quæ dona piis mortalibus affers?
Non oculis, hominum quisquam, non auribus haustit,
Non animo tenuit, quæ te sperantibus unum
Tûque Patérque tuus mundi nascentis abortu
Munera thesauro locuplete reposita parasti:
Nam si quem verae perculsum laudis amore,
Fortè vides ausu generoso, hilarique labore
Qua via difficilis, nec multis trita priorum,
Dumisque, spinisque, & sentibus horret acutis,
Per iuga, per scopulos, adiutique carentia saxa,
Iustitiae tetricas conantem apprendere rupes;
Obuius occurris, signisque, & voce pauentem
Proposita inuitas summo de monte corona,
Reptantemque trahis, rursus, rursusque labantem
Apprensumq; manu retines, dum prima capessat
Præmia iucundi non insperata laboris:
Mox progressum ultrà, magnisque insistere cæptis
Audentem, iam iamque manu suprema tenentem
Mænia, sperati sistas in vertice montis;
Hic ubi multa memor de te præconia dicet,
Purpureumque comis nec tens, tua munera, fertum
Immortale tibi statuat tua in arce trophæum.

⁵ At nos vulgus iners, cæli quibus abnus arces,
Insignis virtutis amor non excitat ullus,
Sed mersi vitiis, vitiis hæremus in ipsisdem
Semper, & esse potest misericordia salutis?
Ne quicquam fictæ pietatis imagine falsa,
Iustitiae scelus praetexere nomine nostrum
Conamur, sedum per se patet ulcus, & ipso
Proditur olfactu, narisque infestat odore
Immundo, qualem viroso tintæ cruento
Vestis olet, castæ mærorque pudorque maritæ.

Vnde fit, ut veluti boreali turbine tactæ
Semiputresque cadunt Autumni frigore frondes,
In alidi campis passim sternamur, & illuc
Hucque vagi, diræ feruente libidinis æstu,
Raptemur, ⁷ nec sit qui lapsus surgere curet,
Aut tuam opem imploret, dextram ve iuuare voleris
Arripiat: iure ergo tuos, ne tanta videres
Flagitia, auertiisti oculos (quis enim ista videre
Sustineat?) scelerumque graui sub pondere pressos

A seculo non audie-
runt, neque auribus
percepserunt: oculus
non vedit, Deus abs-
que te, quæ præpa-
rasti expectantibus te.

Occuristi læanti,
& facienti iustitiam:
in viis tuis recorda-
buntur tui: ecce, tu
iratus es, & peccauimus:
in ipsis fuimus
semper, & saluabi-
murus.

Et facti sumus ut
immundus omnes
nos, & quasi pannus
menstruatae vniuersæ
iustitiae nostræ: & ce-
cidimus quasi folium
vniuersi, & iniquita-
tes nostræ quasi ven-
tus abstulerunt nos.

Non est qui inuo-
cet nomen tuum: qui
consurgat, & teneat
te: abscondisti faciem
tuam à nobis, & alli-
stisti nos in manu ini-
quitatis nostræ.

*Exertans humerum fortē, dextrāmque potentem,
Ad cautes duros mage cautibus allisisti.*

- 8 Et nunc Domine,
pater noster es tu, nos
verò lutum: & factio
noster tu, & opera
manuum tuarū om-
nes nos.
- 9 Ne irascaris Domi-
ne satis, & ne vlt̄ra
memineris iniquita-
tis nostrā: ecce, respi-
ce, populus tuus om-
nes nos.
- 10 Ciuitas sancti tui
facta est deserta, Sion
deserta facta est. Ieru-
alem desolata est.
- 11 Domus sanctifica-
tionis nostra, & glo-
ria nostra, vbi lauda-
uerūt te patres nostri,
facta est in exultatione
ignis, & omnia desi-
derabilia nostra verba
sunt in ruinas.
- 12 Nūquid super his
continebis te Domine,
tacebis & affliges
nos vehementer?
- 2 Tu tamē & Deus es noster, Dominusq; parentq;
Tu factio noster, tua nos figmenta, lutumque
Vile sumus, ne (quæso) ne pater optime seui
Ulterius, sed te miserantem incommoda nostra,
Sera licet, nostræ capiant obliuia noxæ.
Respice nos, populōque tuo iam mitior ad sis.
Cuius ut immeriti si te non gratia tangit
Vlla; quid hæc tandem sanctissima templa, sita q;
Colle Sionæo, sanctiisque in montibus urbes
Peccauere tuae? quod tandem crimen in illis,
Ut paterere sacras deuotis ignibus ædes
Ignibus (ô crudele nefas!) hostilibus viri?
- 11 En vbi surgebat (forsan ventura negabit
Posteritas) Solomonis opus, tua maxime diuūm
Sacrosancta domus, Solymæ gloria gentis,
Sæpe vbi sacra patres festis de more diebus
Rite celebrabant, tua facta stupenda canentes,
Aduena longinquis quo sæpe profectus ab oris
Missatulit regum & populorum nomine dona;
Infaustis domus alitibus, domus apta chelydris
Silua iacet, nigrumque solum vestigia flammæ
Seruat adhuc, & vbi vetus olim curia stabat,
Vulnificus stabulatur aper. quid plura? meorum
Busta patrum, cinerisque pios, tot nota sepulchra.
Tot decora ingeniosa ducum, premit alta ruina.
- 12 Hæc segnis, mutusque vides? nec corripis arma?
Immo etiam affligis nos in super, & premis vltro.
Parce pio generi, & temerata vlciscere templa.

At non his possunt decreta aeterna moueri,

*Non ita fata sinunt: gentes ad sacra vocandas
Ex Abramitico iamdudum fædere cautum est.*

- Cap. 65.**
- 1 Quæsierūt me qui
antè non interrogab-
ant; inuenierunt qui
non quæsierunt me.
dixi, Ecce ego, ecce
ego, ad Gentem quæ
non inuocabat nomē
meum.
- Tempus adest, iam iamque fores & limina pulsant Cap. 65.
Veloce horæ fatumque diemque vehentes,
Cùm me (summus ait diuūm Pater, atq; hominū rex)
Ignota gentes, & barbara sacra secutæ,
Quæ, nec fando aliquid de me, quicquam ve rogando,
Audierant, vltro genio ducente requirent;
Quæstumque diu sese reperiisse professi,
Gaudebunt: ego quippe valens migrabo lubensque
Ad populos qui me ignorant, qui numina nostra
Vanaputant, odioque etiam resequuntur aucto.

Nam

Reciphrasis
Hierusalem.
intelligit au-
tem hæc Hiero-
nimus de
captiuitate
qua fuit sub
Tito.